

Félévi felmérő olvasás, szövegértésből

Nemzeti parkok

Az elmúlt évszázad alatt több mint ezerrel nőtt a nemzeti parkok száma a világon. A természeti értékek megvédésében óriási szerepet játszanak Földünk nemzeti parkjai. Ezeken a védett területeken nem folytatnak mezőgazdasági és ipari tevékenységeket, így természetes állapotukban maradnak fenn az utókornak. A világon több ezer nemzeti park szépségében gyönyörködhetünk.

Az első nemzeti parkot 1872-ben az Amerikai Egyesült Államokban hozták létre. Nevét, Yellowstone Nemzeti Park, a Yellowstone folyóról kapta. A park híres a gejzíreiről és a hőforrásairól. Grizzlyk, farkasok, szabad bölénycsordák és jávorszarvasok is lakják.

Hazánkban jelenleg 10 nemzeti park található. Magyarország első nemzeti parkját a Hortobágyon alapították 1973. január 1-jén azzal a céllal, hogy megvédjék és fejlesszék a pusztá jellegzetes természeti értékeit, a növény- és állatvilágát. Fontos feladat a madárvilág háborítatlan fészkelésének és vonulásának a biztosítása is.

A Hortobágy a Tisza folyó szabályozásáig vízjárta, mocsaras terület volt. Azonban a legeltető állattartás és az erdőirtások következtében lassan pusztává vált. A nemzeti park területe sík, csak néhol emelkednek ki alacsony halmok, melyeket kunhalmoknak nevezünk. Számuk megközelíti a kétszázat. Ezek ember alkotta képződmények, melyek a népvándorlás kori népek őr-, szállás- és temetkezési helyei voltak.

1. Írd le egy mondattal, hogy miről szól a szöveg!

2 p/

2. Írd le a saját szavaiddal a szöveg alapján az alábbi kifejezéseket!

6 p/

utókor: _____

erdőirtás: _____

háborítatlan: _____

3. A szöveghez kapcsolódó állításokat olvashatsz. Írd az állítás elé, ha igaz, az I, ha hamis, a H betűt!

7 p/

- ☐ A világon több ezer nemzeti park létezik.
- ☐ 1872-ben Amerikában hozták létre az első nemzeti parkot.
- ☐ Magyarországon a Hortobágyon alapították meg az első nemzeti parkot.
- ☐ A Yellowstone Nemzeti Park híres a gejzíreiről és a hőforrásairól.
- ☐ A Hortobágy már nagyon régóta száraz, teljesen sík föld.
- ☐ Az úgynevezett kunhalmokból csak néhány darabot találunk a Hortobágyi Nemzeti Parkban.
- ☐ A kunhalmok természetes képződmények.

4. Egészítsd ki a mondatokat a szöveg alapján!

6 p/ ☐

A természeti értékek _____ óriási szerepet játszanak Földünk _____ parkjai. A Yellowstone Nemzeti Parkot grizzlyk, farkasok, _____ és jávorszarvasok is lakják. _____ jelenleg 10 nemzeti park található. Magyarország első nemzeti parkját 1973. _____-jén a _____ alapították.

5. Fogalmazz kérdést a leírt válaszokhoz!

6 p/ ☐

Kérdés: _____

Válasz: A Yellowstone folyóról kapta.

Kérdés: _____

Válasz: Jelenleg 10 nemzeti park van.

Kérdés: _____

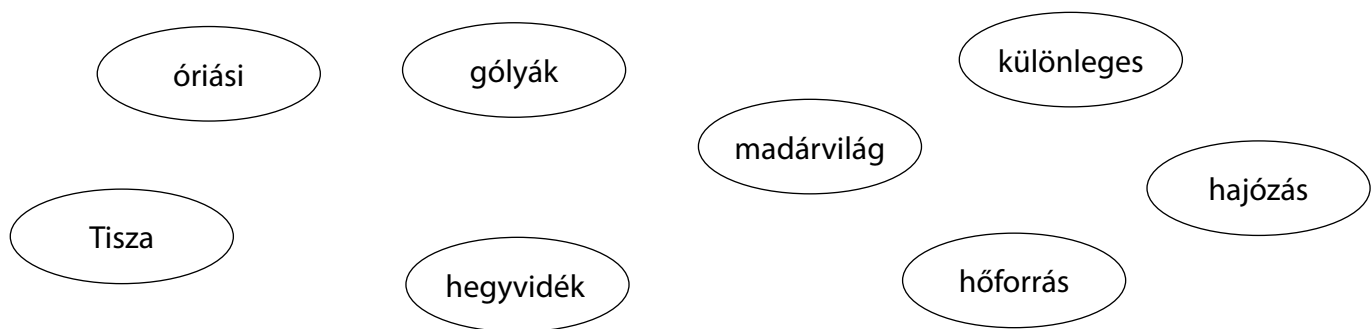
Válasz: A legeltető állattartás és az erdőirtások következtében pusztává vált.

6. Sorold fel, hogy a népvándorlás kori népek mire használták régen a kunhalmokat!

3 p/ ☐

7. Mely szavakat nem olvastad a szövegben? Húzd át!

8 p/ ☐

8. Fogalmazd meg saját szavaiddal, hogy miért van szükség nemzeti parkokra! Írj legalább 3 indokot!

5 p/ ☐

Összesen: 43 pont/ ☐ ☐

Javítókulcs

- 1.** Itt egyéni megoldások várhatóak. Pl.: A nemzeti parkokat mutatja be.
- 2.** Egyéni megoldások várhatóak. Pl.: utókor: következő nemzedék, erdőirtás: erdőket vágnak ki, háborítatlan, szabad, akadálytalan, zavartalan
- 3.** igaz, igaz, igaz, igaz, hamis, hamis, hamis
- 4.** megvédésében, nemzeti, bölénycsordák, hazánkban, január 1-, Hortobágyon
- 5.** Miről kapta a nevét Amerika első nemzeti parkja? Hány nemzeti park van hazánkban? Minek következtében vált pusztává a Hortobágy?
- 6.** őrhely, temetkezési hely, szálláshely
- 7.** át kell húzni: különleges, gólyák, hajózás, hegyvidék
- 8.** Itt egyéni megoldások várhatóak. Pl.: növény- és állatvilág megmentése, természeti értékek megóvása, madárvilág védelme